

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ
ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ
ШКОЛА ПРИРОДНИЧИХ НАУК ТА ЗДОРОВ'Я (ЕСТОНІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ БАЛИКЕСІР (ТУРЕЧЧИНА)
ШКОЛА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ ГОСТИННОСТІ ВАШИНГТОНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ(США)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРЯШЕВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (СЛОВАЧЧИНА)
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БРАТИСЛАВИ (СЛОВАЧЧИНА)
АКАДЕМІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ «МЕРКУР» (СЛОВАЧЧИНА)
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Збірник тез доповідей

II Міжнародної конференції

**«Розвиток туристичної галузі та індустрії гостинності: проблеми,
перспективи, конкурентоздатність»**

18 листопада 2022 р.

Університет Альфреда Нобеля

м. Дніпро

УДК 338.48

*Рецензенти: **Чепелюк О.В.**, д.т.н., професо, завідувачка кафедри дизайну з виконанням обов'язків ректора Херсонського Національного Технічного Університету
Смєсова В.Л., д.е.н., професор, завідувачка кафедри міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу Університету Альфреда Нобеля;*

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу Університету Альфреда Нобеля
Протокол № 3 від 25.11.2022 р.

Збірник тез доповідей II Міжнародної конференції «Розвиток туристичної галузі та індустрії гостинності: проблеми, перспективи, конкурентоздатність». – Дніпро: УАН, 2022. – 370 с.

Збірник містить тези доповідей II Міжнародної конференції «Розвиток туристичної галузі та індустрії гостинності: проблеми, перспективи, конкурентоздатність», яка відбулась 18 листопада 2022 року у м. Дніпро, Україна.

Редакційна колегія

Голова редакційної колегії:

Стрельченко І.І. д.е.н., доц., професорка кафедри міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу УАН

Члени редакційної колегії:

Захарова С.Г. к. наук з держ. упр., доц., доцент кафедри міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу УАН

Мединська С.І. старший викладач, в.о завідувача кафедри іноземних мов УАН

УДК 338.48
© Кафедра МТГРБ
УАН, 2022

точки процесу, зменшити втрати, пов'язані із відкликанням продукції, штрафними санкціями та судовими позовами. НАССР може інтегруватися у загальну систему управління, досить органічно поєднуючись з іншими управлінськими концепціями.

Неправильний вибір продуктів та порушення техніки приготування їжі є причиною цієї епідемії, що, своєю чергою, матиме величезний вплив на структуру та поняття раціону споживачів. Вважається, що після епідемії клієнти більше уваги приділять безпеці вибору харчових продуктів. Враховуючи смак, клієнти більше покладаються на те, чи надійне джерело інгредієнтів, чи достатня якість інгредієнтів, безпечне поводження з інгредієнтами тощо. У відповідь на цю зміну у споживчому мисленні готелям необхідно своєчасно вносити корективи, наприклад, у поверненні до основ готельних стандартів, суворо дотримуватися НАССР і сприяти важливості гігієни в організації. Завдяки високим гігієнічним стандартам, готелі можуть підвищити їх надійність у виборі сировини та створити «безпечний» образ пропозицій готелю в галузі F&B порівняно з автономними ресторанами.

Черноп'ятов С.В., к.ю.н., доц.
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»
м. Дніпро, Україна

ДО ПИТАННЯ НАСЛІДКІВ НЕДІЙСНОСТІ ДОГОВОРУ ПРО УЧАСТЬ В АЗАРТНІЙ ГРІ

Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» 14.07.2020 № 768-IX (далі – **Закон № 768-IX**) передбачає умови допуску фізичних осіб до участі в азартній грі.

Передусім, встановлені позитивні вимоги до гравця: «гравцем може бути виключно фізична особа, якій на дату участі у грі виповнився 21 рік» (ч. 1 ст. 18

Закону № 768-IX). У зв'язку із цим в законі окремо визначено, що «організаторам азартних ігор заборонено приймати ставки та виплачувати (видавати) виграші (призи) в азартній грі особам молодше 21 року» (ч. 1 ст. 18 **Закону № 768-IX).**

Далі, встановлені негативні вимоги для гравця – «гравцями не можуть бути: (1) недієздатні та обмежено дієздатні особи; (2) особи, які не досягли 21-річного віку; (3) особи, які відповідно до законодавства мають відповідні обмеження; (4) особи, які перебувають в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння; (5) особи, визнані організатором азартних ігор небажаними; (6) особи, внесені до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх» (ч. 2 ст. 18 **Закону № 768-IX).**

Крім того, встановлені також обмеження, які пов'язані вже не із запобіганням лудоманії та негативному впливу на благополуччя особи, а на забезпечення дотримання однакових для всіх гравців умов азартної гри, унеможливлення зовнішнього впливу на результати азартних ігор та унеможливлення протиправного впливу на проведення спортивних подій та їх результати. Йдеться про ч. 4 ст. 18 **Закону № 768-IX,** яка забороняє брати участь в азартній грі: «(1) засновникам (учасникам, акціонерам), керівникам організатора азартних ігор, у яких вони є засновниками та/або займають керівні посади; (2) представникам засновників (учасників, акціонерів), керівників організатора азартних ігор, у яких вони є представниками засновника та/або займають керівні посади; (3) особам, які можуть мати інформацію про результат азартної гри; (4) особам, які мають можливість вплинути на результат азартної гри або розмір виплати (видачі) виграшу (призу); (5) спортсменам, особам допоміжного спортивного персоналу, які беруть участь у спортивному змаганні, посадовим особам у сфері спорту та членам їх сім'ї - у парі щодо результатів офіційного спортивного змагання, в якому вони або їхня команда беруть участь; (6) Голові, членам та службовим особам Уповноваженого органу, крім проведення перевірок методом контрольних закупок».

Підсумовуючи викладене, ч. 6 ст. 18 **Закону № 768-IX** встановлює, що «до участі в азартній грі не допускаються особи: (1) які на вимогу працівника організатора азартних ігор, якщо у нього виникли сумніви щодо досягнення особою 21-річного віку, не надали працівнику організатора азартних ігор для ознайомлення документ, що посвідчує особу та містить відомості про вік особи; (2) які надали на вимогу представника організатора азартних ігор неправдиві відомості про себе (прізвище, ім'я, по батькові, відомості про вік, адреса реєстрації місця проживання або місцезнаходження); (3) інші особи, визначені цим Законом; (4) обмежено дієздатні та недієздатні особи; (5) особи, внесені до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх.

Абз. 1 ч. 7 ст. 18 **Закону № 768-IX** встановлює, що договір про участь в азартній грі є нікчемним, якщо особа на стороні гравця взяла участь в азартній грі, незважаючи на встановлену цим Законом, правилами участі в азартній грі заборону. Отже, наслідком невиконання вимог цитованих частин 1, 2, 4 ст. 18 **Закону № 768-IX** є нікчемність відповідного договору про участь в азартній грі.

Загальні правила, які визначають правові наслідки недійсності (у т.ч. нікчемності) правочину встановлені ЦК України, ч. 1, 2 ст. 216 якого встановлює загальні правила щодо таких наслідків: (1) недійсний правочин не створює юридичних наслідків, крім тих, що пов'язані з його недійсністю; (2) кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у користуванні майном, виконаній роботі, наданій послугі, - відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування (двостороння реституція); (3) відшкодування збитків, якщо такі є, третьою стороною. Водночас ч. 3 ст. 216 передбачає можливість встановлення законом відмінних правил для окремих видів недійсних правочинів.

Закон № 768-IX окремо встановлює правила про наслідки нікчемності договору про участь в азартній грі, нікчемність якого зумовлена порушенням заборони особі на стороні гравця брати участь в азартних іграх. Так, встановлено, що «виплата (видача) виграшів (призів) за нікчемними договорами не здійснюється» (абз. 2 ч. 7 ст. 18), а «у разі якщо організатором азартних ігор здійснено виплату (видачу) виграшу (призу) [особі], така виплата (видача) виграшу (призу) підлягає поверненню організатору азартних ігор у повному обсязі у строки, повідомлені [особі] організатором азартних ігор» (абз. 3 ч. 7 ст. 18). Таким чином, передбачена реституція з боку особи-гравця.

Реституція з боку організатора азартних ігор встановлена (якщо взагалі встановлена) у досить нечіткій спосіб: «у разі якщо ставка підлягає поверненню фізичній особі, організатор азартних ігор зобов'язаний у строк, визначений правилами проведення відповідної азартної гри, повернути особі або її законному представнику кошти в розмірі ставки» (ч. 8 ст. 18 **Закон № 768-IX**).

Отже, найочевиднішою проблемою, що є на поверхні, виявляється недостатня артикульованість двосторонньої реституції. Однак детальніший аналіз обговорюваних правовідносин та засад їх правового регулювання призводить до думки, що доцільним є також відступ від принципу двосторонньої реституції, і такий відступ має бути зроблений на користь фізичної особи, яка всупереч обмеженням взяла участь у азартній грі.

Оскільки відповідальність за дотримання обмежень щодо участі фізичної особи в азартній грі покладається саме на організатора азартних ігор, було б доцільним покласти на нього всі ризики неналежного виконання таких обов'язків – у випадках, якщо порушено заборони ч. 1 та 2 ст. 18 **Закону № 768-IX**. Для випадків же порушення ч. 4 ст. 18 **Закону № 768-IX** необхідно зберегти двосторонню реституцію, бо її необхідність впливає із самої природи та цілей заборон, встановлених ч. 4 ст. 18 **Закону № 768-IX**.

У зв'язку із цим пропонується: (1) ч. 1 ст. 18 **Закону № 768-IX** викласти в такій редакції: «Гравцем може бути виключно фізична особа, якій на дату

участі у грі виповнився 21 рік. Організаторам азартних ігор заборонено приймати ставки від в азартній грі від осіб молодше 21 року». (2) ч. 7 ст. 18 **Закону № 768-IX** викласти в такій редакції:

«7. Якщо особа, незважаючи на встановлену цим Законом, правилами участі в азартній грі заборону, взяла участь в азартній грі, такий договір про участь в азартній грі, укладений між організатором азартної гри та такою особою, є нікчемним.

Виплата (видача) виграшів (призів) за нікчемним договором про участь в азартній грі, укладений між організатором азартної гри та особою, яка, незважаючи на встановлену частиною 1 або частиною 2 статті 18 цієї статті або правилами участі в азартній грі заборону, взяла участь в азартній грі, здійснюється на загальних підставах, а виплачений (виданий) виграшів (призів) не підлягає поверненню.

Виплата (видача) виграшів (призів) за нікчемним договором про участь в азартній грі, укладений між організатором азартної гри та особою, яка, незважаючи на встановлену частиною 4 цієї статті заборону, взяла участь в азартній грі, не здійснюється; а у разі якщо організатором азартних ігор здійснено виплату (видачу) виграшу (призу) цій особі, така виплата (видача) виграшу (призу) підлягає поверненню організатору азартних ігор у повному обсязі у строки, повідомлені такій особі організатором азартних ігор».

Пропонований відступ від принципу двосторонньої реституції сприятиме відповідальнішому ставленню організаторів азартних ігор до виконання своїх обов'язків та запобігатиме випадкам, коли фізична особа, яка взяла участь в азартній грі, та/або особи, пов'язані із нею, можуть опинитися у скрутному становище через покладення на таку особу обов'язку повернути виплату виграшу (призу).

Наукове електронне видання

Збірник тез доповідей
II Міжнародної конференції
«Розвиток туристичної галузі та індустрії гостинності: проблеми,
перспективи, конкурентоздатність»

УАН

18 листопада 2022 року

Набір здійснено з готових оригіналів-макетів, які були надані авторами доповідей в електронному вигляді. Відповідальність за зміст окремих публікацій, їх орфографію та якість рисунків несуть автори тез.